

Förstoppning

180521

Opioidbehandling och behandling med 5HT3-receptorantagonister ger ofta upphov till förstoppning. Patienten ska informeras om detta, samt rekommenderas förebyggande behandling. Ökad fysisk aktivitet och laxeringsmedel har sannolikt effekt och kan rekommenderas. Ökat intag av vätska har inte effekt, och beträffande kostintervention är det vetenskapliga underlaget svagt. Troligen är det adekvat att rekommendera ökat intag av kostfibrer. Det finns inte vetenskapligt underlag att rekommendera något laxermedel framför andra. Vanligen kan patienten pröva sig fram, och en kombination av makrogol (ex Forlax[®]) och natriumpikosulfat (ex Cilaxoral[®]) kan rekommenderas.

Förstoppning är ett vanligt och potentiellt plågsamt symtom bland patienter med cancer. Beträffande obstipation vid gastrointestinal cancer hänvisas till respektive vårdprogram. Om patienten rapporterar förstoppning ska orsakerna analyseras och behandling erbjudas. Om läkemedel som förorsakar förstoppning ordineras (t ex opioider och 5HT-3-blockerare) ska förebyggande laxantiabehandling alltid sättas in. I cancervården är opioidbehandling en vanlig orsak till förstoppning. Vid opioidbehandling rekommenderas makrogol (ex Forlax[®]) i underhållsbehandling, i många fall kompletterat med Cilaxoral[®] i varierande dos. Information till patienten är av stor betydelse. Opioidantagonist med verkan enbart i tarmen finns i kombinationspreparatet Targiniq[®] och separat i Moventig[®]. De är för närvarande inte förstahandsval för att förebygga opioidrelaterad förstoppning, men deras effekt är väl vetenskapligt visad.

I de fall det uppkommer opioidrelaterad förstoppning, trots förebyggande behandling med laxermedel, kan opioideffekten i grovtarmen reverseras med inj Relistor[®].

Länkar:

Om förstoppning på 1177.se

<http://www.1177.se/Vastra-Gotaland/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Forstoppning/>

Läkemedelsboken, kapitel smärta, palliativ vård, lindring

http://lakemedelsboken.se/kapitel/mage-tarm/tarmkanalens_funktionsrubbningsr.html#b5_38

Vårdhandboken

<http://www.vardhandboken.se/Texter/Forstoppning/Oversikt/>